

KOMISJA DZIAŁALNOŚCI PODWODNEJ ZG PTTK

2013

**PROGRAM SZKOLENIA
PŁETWONURKÓW
KDP ZG PTTK**

**KOMISJA DZIAŁALNOŚCI PODWODNEJ
ZG PTTK**

PROGRAM SZKOLENIA PŁETWONURKÓW KDP ZG PTTK

Warszawa 2013

PROGRAM SZKOLENIA

© Copyright for Komisja Działalności Podwodnej ZG PTTK

Warszawa 2013

All rights reserved.

Wszelkie prawa zastrzeżone

Wydawca:

Ogólnopolskie Centrum Szkolenia Podwodnego KDP PTTK

00-075 Warszawa, ul. Senatorska 11, p. 25

tel./fax: (22) 826 83 89

e-mail: biuro@kdp.pttk.pl

www.cmas.pl

Druk:

Zakład Poligraficzny „Spręcograf” s.c.

Tel./fax 089 512 00 92

e-mail: sprecograf@poczta.fm

Komisja Działalności Podwodnej ZG PTTK składa serdeczne podziękowania wszystkim osobom, które wykorzystując wiedzę i doświadczenie, poświęciły swój czas przyczyniając się do powstania niniejszego programu szkolenia.

Program Szkolenia Płetwonurków KDP/CMAS został zatwierdzony do realizacji uchwałą Komisji Działalności Podwodnej ZG PTTK z dnia 13.12.2012 r. nr 69/2012

Program Szkolenia Specjalistycznego Płetwonurków KDP ZG PTTK wprowadza się do realizacji w klubach płetwonurków, centrach nurkowych i innych jednostkach organizacyjnych zarejestrowanych w Komisji Działalności Podwodnej ZG PTTK z dniem 01.01.2013r.

Michał Górny

Przewodniczący
KDP ZG PTTK

Błażej Pruski

Wiceprzewodniczący
KDP ZG PTTK
ds. szkoleniowych

SPIS TREŚCI

1. Symbole i oznaczenia	5
2. Szkolenie Wstępne KDP/CMAS (SW)	7
3. Płetwonurek Młodzieżowy KDP/CMAS (PM)	11
4. Płetwonurek KDP/CMAS (P1BIS)	19
5. Płetwonurek KDP/CMAS (P1) ★	26
6. Płetwonurek KDP/CMAS (P2) ★★	35
7. Płetwonurek KDP/CMAS (P3) ★★★	46
8. Płetwonurek KDP/CMAS (P4) ★★★★	55
9. Schemat Szkolenia KDP/CMAS.....	56

1. SYMBOLE I OZNACZENIA

- Szkolenie Wstępne KDP/CMAS..... **SW**
- Płetwonurek Młodzieżowy KDP/CMAS (br.,sr, zł.)
..... **PMB, PMS, PMZ**
- Instruktor Płetwonurka Młodzieżowego..... **MPM**
- Płetwonurek KDP/CMAS *,**,***,****,..... **P1,P1BIS,P2,P3,P4**
- Instruktor KDP/CMAS*, **, ***, ... **M1, M2, M3**
- Płetwonurek Nocny **PN0**
- Instruktor Nurkowania Nocnego ..... **MNO**
- Płetwonurek Nawigator ..... **PNA**
- Instruktor Nurkowania Nawigacyjnego ..... **MNA**
- Płetwonurek Eksplorator ..... **PE**
- Instruktor Płetwonurka Eksploratora ..... **MPE**
- Płetwonurek Poszukiwacz-Wydobywca ..... **PPW**
- Instruktor Płetwonurka Poszukiwacza-Wydobywcy ..... **MPW**
- Płetwonurek Nitroksowy **PN1**
- Instruktor Nurkowania Nitroksowego **MN1**
- Płetwonurek w Skafandrze Suchym ..... **PSS**
- Instruktor Nurkowania w Skafandrze Suchym ..... **MSS**
- Płetwonurek w Zestawie Butlowym ..... **PZB**
- Instruktor Płetwonurka w Zestawie Butlowym ..... **MZB**
- Płetwonurek Wrakowo – Morski ..... **PWM**
- Instruktor Nurkowania Wrakowo – Morskiego ..... **MWM**
- Płetwonurek Podlodowy ..... **PPL**
- Instruktor Płetwonurka Podlodowego ..... **MPL**
- Zaawansowany Płetwonurek Nitroksowy **PN2**
- Instruktor Zaawansowanego Nurkowania Nitroksowego.. **MN2**
- Płetwonurek Trimiksowy **PT1**
- Instruktor Nurkowania Trimiksowego **MT1**
- Zaawansowany Płetwonurek Trimiksowy **PT2**
- Instruktor Zaawansowanego Nurkowania Trimiksowego... **MT2**
- Płetwonurek Fotograf **PF1**
- Instruktor Fotografii Podwodnej **MF1**
- Zaawansowany Płetwonurek Fotograf **PF2**
- Instruktor Zaawansowanej Fotografii Podwodnej **MF2**
- Płetwonurek Filmowiec..... **PF1**
- Instruktor Filmowania Podwodnego ..... **MF**
- Płetwonurek Jaskiniowy **PJ1**
- Instruktor Nurkowania Jaskiniowego **MJ1**

- Zaawansowany Płetwonurek Jaskiniowy **PJ2**
- Instruktor Zaawansowanego Nurkowania Jaskiniowego **MJ2**
- Płetwonurek Archeolog ..... **PA**
- Instruktor Archeologii Podwodnej ..... **MA**
- Płetwonurek z SCR ..... **PR**
- Instruktor Nurkowania z SCR ..... **MR**
- Płetwonurek ze Skuterem **PS1**
- Instruktor Nurkowania ze Skuterem **MS1**
- Zaawansowany Płetwonurek ze Skuterem **PS2**
- Instruktor Zaawansowanego Nurkowania ze Skuterem **MS2**
- Płetwonurek Ekolog..... **PEK**
- Instruktor Płetwonurka Ekologa..... **MEK**
- Płetwonurek Konfiguracji Bocznej..... **PKB**
- Instruktor Płetwonurka Konfiguracji Bocznej..... **MKB**
- Przygotowanie Mieszanin Oddechowych ..... **GB**
- Instruktor Przygotowania Mieszanin Oddechowych ..... **MGB**
- Lekarz KDP..... **MD**

2. SZKOLENIE WSTĘPNE KDP/CMAS (SW)

Zakres szkolenia:

Uczestnik kursu w praktyczny sposób zapoznaje się ogólnie ze sprzętem do nurkowania, z elementarnymi zasadami techniki nurkowania oraz z systemem szkolenia i certyfikacji KDP/CMAS.

Warunki uczestnictwa w kursie:

- ukończone 8 lat,
- pisemne oświadczenie o własnej odpowiedzialności zdrowotnej podczas szkolenia płetwonurkowego (w imieniu osób niepełnoletnich oświadczenie składają rodzice lub prawni opiekunowie),
- umiejętność pływania w stopniu wystarczającym (ocena instruktora).

Przebieg szkolenia:

Pogadanka (60 – 90 min) i zajęcia praktyczne (75 –120 min) w basenie lub wodach otwartych, w tym 1 nurkowanie z instruktorem do głębokości 5 m, trwające 15 – 25 min.

Kadra kursu:

- Instruktor Płetwonurkowania KDP/CMAS.

Uczestnik otrzymuje:

Certyfikat Szkolenia Wstępnego KDP/CMAS (SW)

Uwaga:

Stopień Szkolenia Wstępnego KDP/CMAS (SW) może być nadawany uczestnikom kursów Płetwonurka Młodzieżowego KDP/CMAS (PM) lub KDP/CMAS*(P1), którzy z różnych powodów nie ukończyli szkolenia a ich wiedza i umiejętności odpowiadają wymaganiom stawianym uczestnikom kursu Szkolenie Wstępne KDP/CMAS (SW)

2.1 RAMOWY PROGRAM SZKOLENIA

Symbol	ZAJĘCIA TEORETYCZNE	Czas szkolenia
SWT1	Ogólne wiadomości o nurkowaniu	30–60 min
SWT2	Elementarne zasady techniki nurkowania	30 min
SWT3	Podsumowanie szkolenia praktycznego	30–60 min
Łącznie		90 – 120 min

Symbol	ZAJĘCIA PRAKTYCZNE	Czas szkolenia
SWP1	Posługiwanie się sprzętem nurkowym	20–30 min
SWP2	Porozumiewanie się znakami nurkowymi CMAS	10–20 min
SWP3	Oddychanie z aparatu powietrznego	15–25 min
SWP4	Nauka poprawnego wywarzania i pływalności	15–25 min
SWP5	Podsumowanie szkolenia praktycznego	15–25 min
Łącznie		75 – 120 min

2.2 SZCZEGÓŁOWY PROGRAM SZKOLENIA

ZAJĘCIA TEORETYCZNE

SWT1 OGÓLNE WIADOMOŚCI O NURKOWANIU

1. Skrócona historia nurkowania.
2. Płetwonurkowanie jako forma rekreacji i turystyki w Polsce i na świecie.
3. Komisja Działalności Podwodnej PTTK, system szkolenia, kluby i centra nurkowe.

SWT2 ELEMENTARNE ZASADY TECHNIKI NURKOWANIA

1. Pływalność płetwonurka oraz metody jej kontrolowania na powierzchni i pod wodą.
2. Skutki oddziaływania ciśnienia hydrostatycznego na ciało płetwonurka i wynikające z tego zasady bezpiecznego postępowania w czasie nurkowania.

SWT3 PODSUMOWANIE SZKOLENIA PRAKTYCZNEGO

1. Omówienie wykonanego nurkowania.
2. System szkolenia KDP/CMAS, rola i znaczenie międzynarodowych certyfikatów KDP/CMAS.
3. Praktyczne rady dotyczące zakupu lub wypożyczenia sprzętu oraz kosztów szkolenia.
4. Znaczenie wyboru bezpiecznych warunków szkolenia (miejsce szkolenia, instruktor z ważnymi uprawnieniami, wyposażenie ośrodka szkolenia, ubezpieczenie itp.)
5. Ogólne omówienie zakresu szkolenia na stopień P1, praktyczne możliwości odbycia szkolenia – najbliższe terminy, miejsca, badania lekarskie itp.

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE

SWP1 POSŁUGIWANIE SIĘ SPRZĘTEM NURKOWYM

1. Nauka pływania i zanurzania się w sprzęcie podstawowym (maska, płetwy, rurka oddechowa, opróżnianie maski z wody).
2. Prawidłowe założenie całego sprzętu nurkowego (skafander, urządzenie kamizelka ratowniczo-wypornościowa, aparat oddechowy, pas balastowy) oraz ćwiczenia na brzegu podstawowych czynności posługiwania się sprzętem.

SWP2 POROZUMIEWANIE SIĘ ZNAKAMI NURKOWYMI CMAS

1. Prezentacja najważniejszych umownych znaków nurkowych CMAS, zasady ich używania, ćwiczenia praktyczne w ich stosowaniu.

SWP3 ODDYCHANIE Z APARATU POWIETRZNEGO NA GŁĘBOKOŚCI OK. 1,5 M

1. Oddychanie z aparatu w pozycji stojącej, kucznej, klęczącej i siedzącej na głębokości ok. 1,5 m.
2. Wyjmowanie i wkładanie ustnika automatu oddechowego w różnych pozycjach.
3. Praktyczna obsługa kamizelki ratowniczo-wypornościowej.

SWP4 NAUKA POPRAWNEGO WYWAŻENIA I PŁYWALNOŚCI

1. Nauka wyważania - osiągnięcie pływalności zerowej na głębokości 1,5 m – 2,0 m, przepłynięcie w poziomie na tej głębokości 25 m – 50 m w towarzystwie instruktora, a następnie zanurzenie się z nim na głębokość ok. 5 m.
2. Wynurzenie na powierzchnię, napełnienie kamizelki ratowniczo-wypornościowej i powrót po powierzchni do miejsca rozpoczęcia nurkowania.

Uwaga:

- *Nie należy z osobą szkoloną wykonywać pod wodą żadnych ćwiczeń technicznych.*
- *Powinno się zapewnić kursantowi poczucie maksymalnego bezpieczeństwa, np. przez trzymanie go podczas pobytu pod wodą za rękę, pasy nośne aparatu lub kamizelki ratowniczo-wypornościowej.*
- *W czasie szkolenia warto zadbać o zrobienie pamiątkowego zdjęcia – zarówno pod wodą, jak i na powierzchni.*
- *Nurkowanie powinno zakończyć się poczuciem przeżycia nowej, wspaniałej przygody.*

3. PŁETWONUREK MŁODZIEŻOWY KDP/CMAS (PMB,PMS,PMZ)

Zakres szkolenia:

Uczestnik kursu zdobywa wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne umożliwiające bezpieczne użytkowanie sprzętu nurkowego podczas nurkowania na małych głębokościach z instruktorem lub rodzicem (instruktorem prawnym) mającym odpowiednie kwalifikacje nurkowe.

Warunki uczestnictwa w kursie:

- ukończone 8 lat (kurs na stopień brązowy) – PMB,
- ukończone 9 lat (kurs na stopień srebrny) – PMS,
- ukończone 11 lat (kurs na stopień złoty) – PMZ,
- umiejętność pływania w stopniu wystarczającym (ocena instruktora),
- zgoda rodziców lub opiekunów prawnych,
- orzeczenie lekarza o zdolności do uprawiania płetwonurkowania.

Przebieg szkolenia:

Lekcje i zajęcia praktyczne – od 8 do 17 godz. (w zależności od rodzaju kursu).

W trakcie zajęć praktycznych uczestnik szkolenia wykonuje z instruktorem:

- 2 nurkowania do głębokości 2 m w basenie lub w wodach otwartych o warunkach zbliżonych do warunków basenowych (kurs na stopień brązowy),
- 3 nurkowania na głębokości 3–6 m w wodach otwartych (kurs na stopień srebrny),
- 5 nurkowań na głębokości 10–12 m w wodach otwartych (kurs na stopień złoty).

Uprawnienia:

- Stopień brązowy: nurkować do głębokości 2 m w basenie lub wodach naturalnych o podobnych warunkach wyłącznie z instruktorem nurkowania.
- Stopień srebrny: nurkować do głębokości 6 m w basenie

lub w wodach o podobnych warunkach z instruktorem bądź z rodzicem (opiekunem prawnym) o kwalifikacjach nurkowych minimum KDP/CMAS**(P2) lub odpowiednich kwalifikacjach innych organizacji, – nurkować do głębokości 2 m wyłącznie na basenie z rodzicem (opiekunem prawnym) o kwalifikacjach nurkowych minimum KDP/CMAS*(P1) lub odpowiednich kwalifikacjach innych organizacji.

- Stopień złoty: nurkować do głębokości 12 m w wodach otwartych wyłącznie z instruktorem, – nurkować do głębokości 10 m w wodach otwartych z rodzicem (opiekunem prawnym) o kwalifikacjach nurkowych minimum KDP/CMAS**(P2) lub odpowiednich kwalifikacjach innych organizacji, – nurkować do głębokości 3 m wyłącznie w basenie z rodzicem (opiekunem prawnym) o kwalifikacjach minimum KDP/CMAS*(P1) lub odpowiednich kwalifikacjach innych organizacji.

Kadra kursu:

- Instruktor Płetwonurka Młodzieżowego KDP/CMAS (MPM)
- Stosunek instruktor / kursanci podczas zajęć pod wodą wynosi maksymalnie 1/2.

Po kursie uczestnik otrzymuje Książkę Płetwonurka Młodzieżowego KDP/CMAS z wpisem brązowego, srebrnego lub złotego stopnia wyszkolenia, międzynarodowy certyfikat KDP/CMAS (PMB/PMS/PMZ) oraz wyprawkę płetwonurka młodzieżowego, w tym: dyplom, podręcznik PM, naszywkę (brązową, srebrną lub złotą), naklejki, znaczek odblaskowy, worek kąpielowy, koszulkę.

3.1 RAMOWY PROGRAM SZKOLENIA

Stopień brązowy

Symbol	ZAJĘCIA TEORETYCZNO-PRAKTYCZNE	Liczba godz.
PMBTP1	Wprowadzenie do pływania (wiadomości ogólne)	1
PMBTP2	Obsługa i przygotowanie sprzętu podstawowego	1
PMBTP3	Pierwsze nurkowanie w aparacie powietrznym	1,5
PMBTP4	Podstawy techniki pływania	1
PMBTP5	Quiz sprawdzający wiedzę	0,5
łącznie		5

Stopień srebrny

Symbol	ZAJĘCIA TEORETYCZNO-PRAKTYCZNE	Liczba godz.
PMSTP1	Doskonalenie indywidualnej techniki nurkowania	1,5
PMSTP2	Nurkowanie z partnerem	1
PMSTP3	Ćwiczenia praktyczne	1
PMSTP4	Quiz sprawdzający wiedzę	0,5
łącznie		4

Stopień złoty

Symbol	ZAJĘCIA TEORETYCZNO-PRAKTYCZNE	Liczba godz.
PMZTP1	Ćwiczenia praktyczne na wodach otwartych	1,5
PMZTP2	Nurkowanie po zadaniu	5
PMZTP3	Quiz sprawdzający wiedzę	0,5
łącznie		7

Zasady realizacji programu szkolenia w poszczególnych grupach wiekowych:

PMB (stopień brązowy, wiek 8 lat)

– 5 godz. zajęć wg programu PMB

PMS (stopień srebrny, wiek 9–10 lat):

- program PMS (4 godz. zajęć) – gdy kursant posiada już stopień PMB
- programy: PMB (5 godz. zajęć) + PMS (4 godz. zajęć) gdy kursant nie posiada certyfikacji na żadnym ze stopni PM

PMZ (stopień złoty, wiek 11–13 lat):

- program PMZ (7 godz. zajęć) – gdy kursant posiada stopień PMB oraz PMS
- programy: PMS (4 godz. zajęć) + PMZ (7 godz. zajęć) – gdy kursant posiada już certyfikację na stopniu PMB
- programy: PMB (5 godz. zajęć) + PMS (4 godz. zajęć) + PMZ (7 godz. zajęć) - gdy kursant nie posiada certyfikacji na żadnym ze stopni PM

3.2 SZCZEGÓŁOWY PROGRAM SZKOLENIA ZAJĘCIA TEORETYCZNO-PRAKTYCZNE

STOPIEŃ BRĄZOWY (PMB)

PMBTP1 WPROWADZENIE DO PŁETWONURKOWANIA

(wiadomości ogólne)

1. Pogadanka na temat płetwonurkowania zachęcająca dzieci do udziału w zajęciach.
2. Zasady zachowania się na basenie.
3. Podstawowe znaki umowne CMAS.
4. Zasady bezpieczeństwa podczas skoków, zanurzania i wynurzania się.
5. Omówienie pierwszego rozdziału podręcznika PM KDP/CMAS.

Uwaga:

Pogadanka na temat płetwonurkowania powinna być mak-

symalnie wzbogacona za pomocą wszelkich dostępnych środków dydaktycznych, do których należą między innymi filmy wideo, zdjęcia, kolorowe plansze. Ponadto zaleca się przeprowadzenie wśród dzieci konkursów i zabaw na temat płetwonurkowania. Pogadanki i zajęcia teoretyczne w jednej nieprzerwanej sesji nie powinny trwać dłużej niż 40 min.

PMBTP2 OBSŁUGA SPRZĘTU PODSTAWOWEGO

1. Omówienie funkcji sprzętu podstawowego i zasad jego użytkowania.
2. Nauka zakładania i zdejmowania sprzętu podstawowego na powierzchni.
3. Wchodzenie i wychodzenie na brzeg basenu.
4. Pływanie po powierzchni.
5. Opróżnianie maski z wody.
6. Sposoby zanurzania się.
7. Nurkowanie w głąb i na dystans.
8. Omówienie drugiego i trzeciego rozdziału podręcznika PM KDP/CMAS.

PMBTP3 PIERWSZE NURKOWANIE W APARACIE POWIETRZNYM

1. Przygotowanie do nurkowania, przyłączenie automatu do butli, sprawdzenie zamontowanego wyposażenia (ciśnienie, praca automatu).
2. Wejście do wody i pływanie po powierzchni w kompletnym sprzęcie płetwonurka.
3. Znajomość sposobów wyrównywania ciśnienia w uszach i masce oraz zasad prawidłowego wynurzania się na powierzchnię.
4. Nauka oddychania z automatu, oddychanie w różnych pozycjach.
5. Podstawy kontroli i regulacji pływalności.
6. Wynurzenie na powierzchnię i wyjście z wody po drabinie.

Uwaga:

Pierwszą lekcję ze sprzętem nurkowym zaleca się przeprowadzić na płytkiej części basenu w sposób stacjonarny

w pozycji klęczącej lub siedzącej. Należy zwrócić szczególną uwagę na całkowite wyeliminowanie sytuacji, w której dziecko dźwiga sprzęt na powierzchni. W trakcie przygotowania i składania sprzętu nurkowego dzieci powinny być pod stałą kontrolą instruktora prowadzącego.

PMBTP4 PODSTAWY TECHNIKI PŁETWONURKOWANIA

1. Nauka zanurzania się pod powierzchnię wody.
2. Nauka pływania pod wodą i poruszania się we wszystkich kierunkach.
3. Wyjęcie z ust automatu i jego ponowne użycie (minimum 3 s)
4. Nauka techniki opróżniania maski z wody (bez wody w masce).

Uwaga:

Sprzęt używany podczas szkolenia na stopień brązowy płetwonurka młodzieżowego musi mieć konstrukcję przystosowaną do budowy ciała szkolonej osoby.

Warto zadbać, by po zakończeniu szkolenia kursant lub rodzice dziecka otrzymali zdjęcia i filmy zrobione pod wodą.

GRY I ZABAWY PODWODNE

1. Po zakończeniu kursu warto przeprowadzać zabawy, które służą wykształceniu i pogłębieniu umiejętności pływania oraz oswajaniu z wodą.
2. Zaleca się stosowanie gier i zabaw podwodnych polegających na poszukiwaniu i wydobywaniu przedmiotów z dna basenu.

PMBTP5 QUIZ SPRAWDZAJĄCY WIEDZĘ

1. Wylosowanie przez kursanta 5 kart z pytaniami kontrolnymi i udzielenie właściwej odpowiedzi na co najmniej 4 spośród nich.

Uwaga:

- Gry i zabawy podwodne należy prowadzić w sprzęcie podstawowym, a ćwiczenia ze wstrzymanym oddechem

ograniczyć do niezbędnego minimum.

- *Kategorycznie zabrania się wprowadzania elementu rywalizacji sportowej podczas zajęć z dziećmi w sprzęcie nurkowym.*

STOPIEŃ SREBRNY (PMS)

PMSTP1 DOSKONALENIE INDYWIDUALNEJ TECHNIKI NURKOWANIA

1. Powtórzenie i doskonalenie ćwiczeń z zakresu stopnia brązowego.
2. Pływanie po powierzchni w kompletnym sprzęcie płetwonurka.
3. Napełnianie na powierzchni kamizelki ratowniczo-wypornościowej ustami i za pomocą inflatora.
4. Utrzymanie zaplanowanej głębokości i kierunku podczas pływania pod wodą.
5. Nauka samodzielnej obsługi kamizelki ratowniczo-wypornościowej.
6. Ćwiczenia w opróżnianiu maski z wody oraz w szukaniu automatu oddechowego (maksymalna głębokość 2 m).
7. Omówienie czwartego rozdziału podręcznika PM KDP/CMAS.

PMSTP2 NURKOWANIE Z PARTNEREM

1. Pływanie po powierzchni wody parami połączone z oddychaniem z jednej rurki oddechowej.
2. Nurkowanie pod wodą z partnerem.
3. Oddychanie z instruktorem z jednego automatu (octopus).
4. Wymiana znaków pomiędzy partnerami.
5. Wzajemna asekuracja podczas wchodzenia i wychodzenia z wody.
6. Omówienie piątego i szóstego rozdziału podręcznika PM KDP/CMAS.

PMSTP3 QUIZ SPRAWDZAJĄCY WIEDZĘ

1. Wylosowanie przez kursanta 5 kart kontrolnych i udzie-

lenie właściwej odpowiedzi na co najmniej 4 spośród nich.

STOPIEŃ ŻŁOTY (PMZ)

PMZTP1 ĆWICZENIA PRAKTYCZNE NA WODACH OTWARTYCH

1. Ćwiczenia w opróżnianiu maski z wody i w szukaniu automatu w wodach otwartych (maksymalna głębokość 3 m).
2. Ćwiczenia w oddychaniu partnerskim.
3. Ćwiczenie prawidłowej techniki wykonywania „wahadła” (maksymalna głębokość 3 m).
4. Ćwiczenie skoków do wody w sprzęcie ABC.
5. Ćwiczenie technik holowania po powierzchni.

PMZTP2 NURKOWANIE TEMATYCZNE

1. Nurkowanie głębokie (10–12m) obowiązkowe.
2. Nurkowanie wrakowe (opcjonalnie).
3. Poszukiwanie i wydobywanie podwodne (opcjonalnie).
4. Nurkowanie z jednostki pływającej (opcjonalnie).
5. Nurkowanie nocne (opcjonalnie).
6. Fotografia podwodna (opcjonalnie).
7. Nawigacja podwodna (opcjonalnie).
8. Omówienie siódmego rozdziału podręcznika PM KDP/CMAS.

PMZTP3 QUIZ SPRAWDZAJĄCY WIEDZĘ

1. Wylosowanie przez kursanta 5 kart kontrolnych i udzielenie właściwej odpowiedzi na co najmniej 4 spośród nich.

Uwaga:

Szkolenia dzieci i młodzieży wymagają szczególnej uwagi i świadomości instruktora oraz osób wspomagających, a wszystkimi działaniami kadry szkolącej musi kierować bezpieczeństwo i zrozumienie ograniczeń fizycznych i emocjonalnych dzieci.

4. PŁETWONUREK KDP/CMAS★ (P1BIS)

Zakres szkolenia:

Uczestnik kursu zdobywa wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne umożliwiające użytkowanie sprzętu nurkowego oraz umiejętność bezpiecznego nurkowania do głębokości 20 metrów w systemie partnerskim z płetwonurkiem o takich samych lub wyższych kwalifikacjach.

Warunki uczestnictwa w kursie:

- Ukończone 14 lat,
- Posiadanie stopnia KDP/CMAS (PMZ)
- Zgoda rodziców lub opiekunów prawnych w przypadku osób niepełnoletnich,
- Orzeczenie lekarza o zdolności do uprawiania płetwonurkowania

Przebieg szkolenia

Wykłady (11 godzin) oraz zajęcia praktyczne (8 -13 godzin) w ciągu 2-3 dni szkoleniowych obejmujących minimum 4-6 nurkowań do głębokości 20 m, o łącznym czasie pobytu pod wodą minimum 120 minut.

Zajęcia P1P2 i P1P3 mogą nie być realizowane jeżeli instruktor oceni, iż osoba szkolona posiada wymagane umiejętności z zakresu tych nurkowań.

Szkolenie musi być zrealizowane w ciągu 2 miesięcy.

Kadra kursu:

- Instruktor Płetwonurkowania KDP/CMAS * (M1).
- Maksymalny stosunek instruktor / kursanci podczas zajęć pod wodą 1/4.

Uprawnienia:

Nurkować do głębokości 20 m w towarzystwie przynajmniej jednej pełnoletniej osoby o kwalifikacjach KDP/CMAS* (P1) lub równorzędnych kwalifikacjach innej organizacji.

Po kursie uczestnik otrzymuje Książkę Płetwonurka KDP/CMAS i międzynarodowy certyfikat KDP/CMAS* (P1).

Symbol	ZAJĘCIA TEORETYCZNE	Liczba godz.
P1T1	Spotkanie organizacyjne i zagadnienia wstępne	1
P1T2	Podstawy fizyki nurkowania	2
P1T3	Podstawy fizjologii i patofizjologii nurkowania	1
P1T4	Sprzęt powietrzny i pomocniczy	1,5
P1T5	Technika i bezpieczeństwo nurkowania	1,5
P1T6	Udzielanie pierwszej pomocy	2
P1T7	Środowisko wodne	1
P1TE	Sprawdzian wiedzy teoretycznej i praktycznej	max.1
Łącznie		11

Symbol	ZAJĘCIA PRAKTYCZNE	Liczba godz.
P1P1	Nurkowanie zapoznawcze – głębokość do 5 m	1
P1P2	Dynamiczne ćwiczenia z kamizelkami, pozycja i trym – głębokość do 10 m	2
P1P3	Zanurzanie i wynurzanie w toni z ćwiczeniami ogólnym – głębokość do 10 m	2
P1P4	Zanurzanie i wynurzanie przy dnie z ćwiczeniami ogólnymi – sytuacja brak powietrza – głębokość 5 ÷ 15 m	2
P1P5	Awaryjne wynurzanie w sytuacji braku powietrza – głębokość 10 ÷ 15 m	2
P1P6	Nurkowanie głębokie – głębokość 20 m	2
P1P7	Podwodna wycieczka – samodzielnie nurkowanie partnerskie z bezpośrednią asekuracją instruktora – głębokość 10 ÷ 15 m	2
Łącznie		13

4.2 SZCZEGÓŁOWY PROGRAM SZKOLENIA ZAJĘCIA TEORETYCZNE

P1T1 SPOTKANIE ORGANIZACYJNE, ZAGADNIENIA WSTĘPNE

1. Przedstawienie uczestników i kadry kursu.
2. Zapoznanie kursantów z infrastrukturą bazy/obozu.
3. Cel i wartość szkolenia KDP/CMAS*(P1BIS).
4. Przebieg szkolenia KDP/CMAS*(P1BIS).
5. Znaczenie szkolenia KDP/CMAS*(P1BIS) w indywidualnym rozwoju nurkowym, dalsze etapy szkolenia, struktura stopni nurkowych
6. Dokumenty płetwonurka.
7. KDP PTTK – struktura organizacyjna, cele i formy działalności.
8. CMAS – struktura, cele i formy działalności.
9. Sprawy formalne (badania lekarskie, wymagane certyfikaty nurkowe, opłaty).

P1T2 PODSTAWY FIZYKI NURKOWANIA

1. Definicja ciśnienia.
2. Jednostki ciśnienia – obowiązujące i stosowane.
3. Ciśnienie atmosferyczne, hydrostatyczne, absolutne.
4. Prawo Boyle'a-Mariotte'a – zastosowanie w nurkowaniu.
5. Prawo Archimedesesa – zastosowanie w nurkowaniu.
6. Siła wyporu, siła ciężkości, pływalność.
7. Podstawy optyki i akustyki podwodnej.

P1T3 PODSTAWY FIZJOLOGII I PATOFIZJOLOGII NURKOWANIA

1. Ucho – budowa i funkcje.
2. Zatoki – budowa i funkcje.
3. Układ oddechowy – budowa, funkcja i wymiana gazowa.
4. Układ krążenia – budowa i funkcje.
5. Urazy ciśnieniowe - przyczyny, objawy, przebieg
  - Uraz ciśnieniowy ucha.
  - Uraz ciśnieniowy zatok.
  - Uraz ciśnieniowy oka, twarzy.
  - Uraz ciśnieniowy płuc.
  - Uraz ciśnieniowy przewodu pokarmowego.
6. Choroba ciśnieniowa - przyczyny, objawy, przebieg.

P1T4 SPRZĘT POWIETRZNY I POMOCNICZY

1. Butla nurkowa – funkcja, rodzaje, legalizacja.
2. Automat oddechowy - funkcja, budowa i zasada działania.
3. Konfiguracja automatu oddechowego.
4. Kamizelka ratunkowo-wypornościowa – funkcja, rodzaje.
5. Przyrządy pomiarowe - rodzaje, zastosowanie.
6. Konserwacja i przechowywanie sprzętu nurkowego.

P1T5 TECHNIKA I BEZPIECZEŃSTWO NURKOWANIA

1. Podstawowe zasady bezpieczeństwa nurkowania
2. Komunikacja pod wodą – znaki umowne CMAS,
3. Plan nurkowania.
4. Przygotowanie do nurkowania.
5. Statyczna i dynamiczna pływalność zerowa.
6. Technika używania kamizelki RW.
7. Pozycja ciała, trym.
8. Kontrola prędkości wynurzenia się.
9. Przystanki - kontrolny, bezpieczeństwa.
10. Awaryjne odrzucenie balastu.
11. Dokumenty nurkowania.

P1T6 PIERWSZA POMOC PRZEDLEKARSKA

1. Ocena i zabezpieczenie miejsca wypadku.
2. Algorytm postępowania z poszkodowanym.
3. Transport poszkodowanego.
4. Podstawowe zasady pierwszej pomocy przedlekarskiej w urazach i chorobach nurkowych.
5. Komora dekompresyjna w ratowaniu płetwonurków.

P1T7 ŚRODOWISKO WODNE

1. Podstawowe wiadomości o jeziorach i morzach.
2. Życie w wodach śródlądowych i morskich.
3. Ochrona środowiska wodnego
4. Wybór miejsca nurkowania.

P1TE PRAWDZIAN WIEDZY TEORETYCZNEJ I PRAKTYCZNEJ

Przed zaliczeniem przez kursanta części teoretycznej instruktor sprawdza, czy zrozumiał on i przyswoił wiedzę zapewniającą bezpieczne nurkowanie w ramach kwalifikacji Płetwonurka KDP/CMAS*(P1BIS). Sprawdzenie wiedzy ma formę testu wielokrotnego wyboru, który umożliwia sprawdzenie szerokiego zakresu materiału w krótkim czasie. Wykazane w teście braki w wiedzy kursanta należy zweryfikować w trakcie rozmowy.

Powinnością instruktora jest podpowiedzenie indywidualnego kierunku i tempa rozwoju absolwentowi kursu, wykazanie zasadności udziału w szkoleniach specjalistycznych, a także zaproszenie do wspólnego doskonalenia opanowanych umiejętności w trakcie nurkowań turystycznych.

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE

P1P1 NURKOWANIE ZAPOZNAWCZE – GŁĘBOKOŚĆ DO 5 M

1. Przygotowanie i sprawdzenie sprzętu do nurkowania.
2. Zanurzanie z widocznością dna.
3. Obsługa kamizelki podczas nurkowania.
4. Kontrola pływalności i trym
5. Opróżnianie maski z wody.
6. Kontrola manometru.
7. Komunikacja
8. Wyjście z wody, zdjęcie i demontaż sprzętu.
9. Omówienie nurkowania

P1P2 DYNAMICZNE ĆWICZENIA Z KAMIZELKAMI, POZYCJA I TRYM – GŁĘBOKOŚĆ DO 10 M

1. Przygotowanie i sprawdzenie sprzętu do nurkowania.
2. Zanurzanie z widocznością dna.
3. Obsługa kamizelki podczas zanurzania.
4. Uzyskiwanie pływalności zerowej podczas pływnięcia.
5. Technika korygowania pływalności dodatniej lub ujemnej podczas pływnięcia.

6. Prawidłowa pozycja ciała w sytuacji korygowania pływalności.
7. Prawidłowa pozycja ciała w stanie pływalności zerowej.
8. Opróżnianie maski z wody.
9. Kontrola manometru.
10. Komunikacja
11. Obsługa kamizelki podczas wynurzania.
12. Wyjście z wody, zdjęcie i demontaż sprzętu.
13. Omówienie nurkowania

P1P3 ZANURZANIE I WYNURZANIE W TONI Z ĆWICZENIAMI OGÓLNYM – GŁĘBOKOŚĆ DO 10 M

1. Przygotowanie i sprawdzenie sprzętu do nurkowania.
2. Obsługa kamizelki podczas zanurzania w toni.
3. Kontrola prędkości zanurzania się.
4. Asekuracja i komunikacja partnerska.
5. Kontrola pływalności podczas zanurzania w toni.
6. Pływalność zerowa na przystankach w toni.
7. Pływalność zerowa podczas pływania w toni.
8. Kontrola prędkości wynurzania się.
9. Wyjście z wody, zdjęcie i demontaż sprzętu.
10. Omówienie nurkowania.

P1P4 ZANURZANIE I WYNURZANIE PRZY DNIE Z ĆWICZENIAMI OGÓLNYMI – SYTUACJA BRAK POWIETRZA – GŁĘBOKOŚĆ 5 ÷ 15 M

1. Przygotowanie i sprawdzenie sprzętu do nurkowania.
2. Obsługa kamizelki podczas zanurzania przy dnie.
3. Asekuracja i komunikacja partnerska.
4. Uzyskiwanie pływalności zerowej.
5. Prawidłowa pozycja ciała.
6. Opróżnianie maski z wody.
7. Reakcja na znak „Brak powietrza” w wariantach „Dawca” i „Biorca” (do momentu rozpoczęcia wynurzania).
8. Kontrola manometru.
9. Komunikacja
10. Wyjście z wody, zdjęcie i demontaż sprzętu.
11. Omówienie nurkowania.

**P1P5 AWARYJNE WYNURZANIE W SYTUACJI BRAKU
POWIETRZA – GŁĘBOKOŚĆ 10 ÷ 15 M**

1. Przygotowanie i sprawdzenie sprzętu do nurkowania.
2. Nadanie znaku „Brak powietrza”.
3. Reakcja na znak „Brak powietrza”
4. Wykorzystanie zapasowego źródła powietrza instruktora.
5. Wynurzenie do głębokości 5 m w roli „Biorcy”.
6. Prawidłowe zachowanie pozostałych członków zespołu.
7. Awaryjne odrzucenie balastu.
8. Wyjście z wody, zdjęcie i demontaż sprzętu.
9. Omówienie nurkowania.

P1P6 NURKOWANIE GŁĘBOKIE – GŁĘBOKOŚĆ 20 M

1. Nurkowanie głębokie z wykorzystaniem wszystkich nabytych wcześniej umiejętności.
2. Omówienie nurkowania.

**P1P7 PODWODNA WYCIECZKA – SAMODZIELNIE
NURKOWANIE PARTNERSKIE Z BEZPOŚRENIĄ
ASEKURACJĄ INSTRUKTORA – GŁĘBOKOŚĆ 10 ÷ 15 M**

1. Przygotowanie i sprawdzenie sprzętu do nurkowania.
2. Realizacja profilu z przystankami (kontrolny, bezpieczeństwa).
3. Komunikacja, asekuracja, pływalność.
4. Obserwacja ciekawych obiektów pod wodą lub inne atrakcje.
5. Ewentualne nadrobienie zaległości z poprzednich nurkowań.
6. Wyjście z wody, zdjęcie i demontaż sprzętu do nurkowania.
7. Omówienie nurkowania

Uwaga:

Ćwiczenia sprawdzające należy wykonywać w czasie trwania całego kursu bezpośrednio po osiągnięciu przez osoby szkolone określonych umiejętności praktycznych oraz powtarzać je w uzasadnionych sytuacjach.

Standardowo nie przeprowadza się sprawdzianu wszystkich umiejętności zdobytych w trakcie szkolenia, jednak sprawdzian taki można zorganizować, jeśli zajdzie potrzeba.

5. PŁETWONUREK KDP/CMAS★ (P1)

Zakres szkolenia

Uczestnik kursu zdobywa wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne umożliwiające użytkowanie sprzętu nurkowego oraz bezpieczne nurkowanie do głębokości 20 m w systemie partnerskim z płetwonurkiem o takich samych lub wyższych kwalifikacjach.

Warunki uczestnictwa w kursie:

- Ukończone 14 lat,
- Umiejętność pływania w stopniu wystarczającym (ocena instruktora),
- Zgoda rodziców lub opiekunów prawnych w przypadku osób niepełnoletnich,
- Orzeczenie lekarza o zdolności do uprawiania płetwonurkowania

Przebieg szkolenia

Wykłady (13 godzin) oraz zajęcia praktyczne (20 godzin) przeprowadzone w ciągu 5 dni szkoleniowych, obejmujących minimum 9 nurkowań, w tym 3 do głębokości 10 m, 5 do głębokości 10÷15 m oraz 1 na głębokość 20 m, o łącznym czasie pobytu pod wodą minimum 120 minut. Pierwsze dwa nurkowania mogą odbyć się na basenie. Szkolenie musi być zrealizowane w ciągu 2 miesięcy.

Kadra kursu:

- Instruktor Płetwonurkowania KDP/CMAS* (M1).
- Maksymalny stosunek instruktor/kursanci podczas zajęć pod wodą 1/4.

Uprawnienia:

Nurkować do głębokości 20 m w towarzystwie przynajmniej jednej pełnoletniej osoby o kwalifikacjach KDP/CMAS*(P1) lub równorzędnych kwalifikacjach innej organizacji.

Po kursie uczestnik otrzymuje Książkę Płetwonurka KDP/CMAS i międzynarodowy certyfikat KDP/CMAS* (P1)

5.1 RAMOWY PROGRAM SZKOLENIA

Symbol	ZAJĘCIA TEORETYCZNE	Liczba godz.
P1T1	Spotkanie organizacyjne i zagadnienia wstępne	1
P1T2	Sprzęt podstawowy	1
P1T3	Podstawy fizyki nurkowania	2
P1T4	Podstawy fizjologii i patofizjologii nurkowania	2
P1T5	Sprzęt powietrzny i pomocniczy	2
P1T6	Technika i bezpieczeństwo nurkowania	2
P1T7	Podstawowe zabiegi resuscytacyjne	1
P1T8	Środowisko wodne	1
P1TE	Sprawdzian wiedzy teoretycznej i praktycznej	max.1
Łącznie		13

Symbol	ZAJĘCIA PRAKTYCZNE	Liczba godz.
P1P1	Pływanie i nurkowanie w sprzęcie ABC	2
P1P2	Nurkowanie wprowadzające – głębokość do 5 m	2
P1P3	Statyczne ćwiczenia z kamizelkami – głębokość 5 m	2
P1P4	Dynamiczne ćwiczenia z kamizelkami – głębokość do 10 m	2
P1P5	Dynamiczne ćwiczenia z kamizelkami, pozycja i trym – głębokość, nurkowanie w toni - głębokość do 10 m	2
P1P6	Zanurzanie i wynurzanie przy dnie z ćwiczeniami ogólnymi, sytuacja brak powietrza – głębokość 10 ÷ 15 m	2

⇒... ciąg dalszy tabeli z poprzedniej strony

Symbol	ZAJĘCIA PRAKTYCZNE	Liczba godz.
P1P7	Realizacja prawidłowego profilu nurkowania - głębokość 10 ÷ 15 m	2
P1P8	Awaryjne wynurzenie w sytuacji braku powietrza - głębokość 10 ÷ 15 m	2
P1P9	Nurkowanie głębokie - głębokość 20 m	2
P1P10	Podwodna wycieczka - samodzielnie nurkowanie partnerskie z bezpośrednią asekuracją instruktora - głębokość 5 ÷ 15 m	2
łącznie		20

5.2 SZCZEGÓŁOWY PROGRAM SZKOLENIA ZAJĘCIA TEORETYCZNE

P1T1 SPOTKANIE ORGANIZACYJNE, ZAGADNIENIA WSTĘPNE

1. Przedstawienie uczestników i kadry kursu.
2. Zapoznanie kursantów z infrastrukturą bazy/obozu.
3. Cel i wartość szkolenia KDP/CMAS*(P1).
4. Przebieg szkolenia KDP/CMAS*(P1).
5. Znaczenie szkolenia KDP/CMAS*(P1) w indywidualnym rozwoju nurka, dalsze etapy szkolenia, struktura stopni nurkowych
6. Dokumenty płetwonurka.
7. KDP PTTK - struktura organizacyjna, cele i formy działalności.
8. CMAS - struktura, cele i formy działalności.
9. Sprawy formalne (badania lekarskie, opłaty).

P1T2 SPRZĘT PODSTAWOWY

1. Maska - funkcja, budowa, rodzaje, technika używania.
2. Fajka - funkcja, budowa, rodzaje, technika używania.
3. Płetwy - funkcja, budowa, rodzaje, technika używania.
4. Skafander mokry - funkcja, budowa, rodzaje, zasada działania.
5. Buty i rękawice mokre - funkcja, budowa, rodzaje.

6. Pas balastowy – funkcja, rodzaje, technika używania.
7. Nóż nurkowy – funkcja, rodzaje, technika używania.

P1T3 PODSTAWY FIZYKI NURKOWANIA

1. Definicja ciśnienia, jednostki ciśnienia obowiązujące i stosowane.
2. Ciśnienie atmosferyczne, hydrostatyczne, absolutne.
3. Prawo Boyle'a-Mariotte'a – zastosowanie w nurkowaniu.
4. Prawo Archimedesesa – zastosowanie w nurkowaniu.
5. Siła wyporu, siła ciężkości, pływalność.
6. Podstawy optyki i akustyki podwodnej

P1T4 PODSTAWY FIZJOLOGII I PATOFIZJOLOGII NURKOWANIA

1. Ucho – budowa i funkcje.
2. Zatoki – budowa i funkcje.
3. Układ oddechowy – budowa, funkcja i wymiana gazowa
4. Układ krążenia – budowa i funkcje.
5. Urazy ciśnieniowe - przyczyny, przebieg, objawy.
  - Uraz ciśnieniowy ucha.
  - Uraz ciśnieniowy zatok.
  - Uraz ciśnieniowy oka, twarzy.
  - Uraz ciśnieniowy płuc.
  - Uraz ciśnieniowy przewodu pokarmowego.
6. Choroba ciśnieniowa - przyczyny, przebieg, objawy.

P1T5 SPRZĘT POWIETRZNY I POMOCNICZY

1. Butla nurkowa – funkcja, rodzaje, legalizacja.
2. Automat oddechowy - funkcja, budowa, zasada działania, konfiguracja.
3. Kamizelka ratowniczo-wypornościowa – funkcja, rodzaje.
4. Przyrządy pomiarowe - rodzaje, zastosowanie.
5. Konserwacja i przechowywanie sprzętu nurkowego.

P1T6 TECHNIKA I BEZPIECZEŃSTWO NURKOWANIA

1. Podstawowe zasady bezpieczeństwa nurkowania.
2. Komunikacja pod wodą – znaki umowne CMAS.
3. Asekuracja w nurkowaniu – nurkowanie parami, nurkowanie w grupie, asekuracja z brzoğu.

4. Plan nurkowania.

1. Przygotowanie do nurkowania.
2. Kontrola sprzętu.
3. Sposoby wchodzenia do wody.
4. Zasady wyważania się.
5. Sposoby zanurzania się.
6. Statyczna i dynamiczna pływalność zerowa.
7. Technika używania kamizelki ratowniczo-wypornościowej.
8. Pozycja ciała, trym.
9. Technika oddychania z automatu oddechowego.
10. Kontrola prędkości wynurzania się.
11. Przystanki – kontrolny, dekompresyjny, bezpieczeństwa.
12. Droga ewakuacyjna.
13. Dokumenty nurkowania.

P1T7 PODSTAWOWE ZABIEGI RESUSCYTACYJNE

1. Ocena i zabezpieczenie miejsca wypadku.
2. Algorytm postępowania z poszkodowanym.
3. Transport poszkodowanego.
4. Podstawowe zasady pierwszej pomocy przedlekarskiej w urazach i chorobach nurkowych.
5. Komora dekompresyjna w ratowaniu płetwonurków.

P1T8 ŚRODOWISKO WODNE

1. Podstawowe wiadomości o jeziorach i morzach.
2. Życie w wodach śródlądowych i morskich.
3. Ochrona środowiska wodnego
4. Wybór miejsca nurkowania.

P1TE SPRAWDZIAN WIEDZY TEORETYCZNEJ I PRAKTYCZNEJ

Przed zaliczeniem przez kursanta części teoretycznej instruktor sprawdza, czy zrozumiał on i przyswoił wiedzę zapewniającą bezpieczne nurkowanie w ramach kwalifikacji Płetwonurka KDP/CMAS*(P1). Sprawdzenie wiedzy ma formę testu wielokrotnego wyboru, który umożliwia sprawdzenie szerokiego zakresu materiału w krótkim czasie. Wykazane w teście braki w wiedzy kursanta należy zweryfikować w trakcie rozmowy.

Powinnością instruktora jest podpowiedzenie indywidualnego kierunku i tempa rozwoju absolwentowi kursu, wykazanie zasadności udziału w szkoleniach specjalistycznych, a także zaproszenie do wspólnego doskonalenia opanowanych umiejętności w trakcie nurkowań turystycznych.

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE

P1P1 PŁYWANIE I NURKOWANIE W SPRZĘCIE ABC

1. Zakładanie sprzętu podstawowego ABC.
2. Technika pływania w płetwach.
3. Metody zanurzania i wynurzania w ABC.
4. Opróżnianie maski z wody.
5. Nurkowanie w sprzęcie ABC z zatrzymanym oddechem.
6. Zasady wejścia do wody.

P1P2 NURKOWANIE WPROWADZAJĄCE – GŁĘBOKOŚĆ DO 5 M

1. Przygotowanie, montaż i kontrola sprzętu.
2. Założenie sprzętu.
3. Wejście do wody.
4. Wyważenie.
5. Zanurzenie (wyrównywanie ciśnienia w uchu środkowym i masce).
6. Oddychanie z automatu oddechowego.
7. Komunikacja.
8. Pływanie z kontrolą pływalności prowadzoną przez instruktora.
9. Wynurzenie, pobyt na powierzchni wody.
10. Zdjęcie i demontaż sprzętu.
11. Omówienie nurkowania.

P1P3 STATYCZNE ĆWICZENIA Z KAMIZELKAMI – GŁĘBOKOŚĆ 5 M

1. Przygotowanie i sprawdzenie sprzętu do nurkowania.
2. Zanurzenie do twardego dna lub platformy.
3. Technika opróżniania kamizelki pod wodą.
4. Uzyskiwanie pływalności dodatniej i ujemnej przy pomocy

kamizelki.

5. Uzyskiwanie pływalności zerowej przy pomocy kamizelki.
6. Kontrola pływalności zerowej (wdech, wydech).
7. Wybrane ćwiczenia z P1P1 w pełnym sprzęcie.
8. Wyjście z wody, zdjęcie i demontaż sprzętu.
9. Omówienie nurkowania.

**P1P4 DYNAMICZNE ĆWICZENIA Z KAMIZELKAMI
- GŁĘBOKOŚĆ 10 M**

1. Przygotowanie, montaż i kontrola sprzętu.
2. Założenie sprzętu.
3. Wejście do wody.
4. Kontrola manometru.
5. Komunikacja.
6. Uzyskiwanie pływalności dodatniej i ujemnej przy pomocy kamizelki.
7. Uzyskiwanie pływalności zerowej przy pomocy kamizelki.
8. Uzyskiwanie pływalności zerowej podczas płynięcia.
9. Technika korygowania pływalności dodatniej lub ujemnej podczas płynięcia.
10. Wyjęcie i włożenie do ust automatu oddechowego.
11. Wynurzenie, pobyt na powierzchni wody.
12. Zdjęcie i demontaż sprzętu.
13. Omówienie nurkowania.

**P1P5 DYNAMICZNE ĆWICZENIA Z KAMIZELKAMI, POZYCJA
I TRYM - GŁĘBOKOŚĆ, NURKOWANIE W TONI - GŁĘBOKOŚĆ
DO 10 M**

1. Przygotowanie i sprawdzenie sprzętu do nurkowania.
2. Zanurzanie z widocznością dna.
3. Obsługa kamizelki podczas zanurzania.
4. Uzyskiwanie pływalności zerowej podczas płynięcia.
5. Technika korygowania pływalności dodatniej lub ujemnej podczas płynięcia.
6. Prawidłowa pozycja ciała w sytuacji korygowania pływalności.
7. Prawidłowa pozycja ciała w stanie pływalności zerowej.
8. Opróżnianie maski z wody.
9. Kontrola manometru
10. Komunikacja

11. Obsługa kamizelki podczas wynurzenia.
12. Wyjście z wody, zdjęcie i demontaż sprzętu.
13. Omówienie nurkowania.

**P1P6 ZANURZANIE I WYNURZANIE W TONI
Z ĆWICZENIAMI OGÓLNYMI – GŁĘBOKOŚĆ 10 ÷ 15 M**

1. Przygotowanie i sprawdzenie sprzętu do nurkowania.
2. Obsługa kamizelki podczas zanurzenia przy dnie.
3. Asekuracja i komunikacja partnerska.
4. Uzyskiwanie pływalności zerowej.
5. Prawidłowa pozycja ciała.
6. Opróżnianie maski z wody.
7. Reakcja na znak „Brak powietrza” w wariantach „Dawca” i „Biorca” (do momentu rozpoczęcia wynurzenia).
8. Kontrola manometru.
9. Komunikacja
10. Wyjście z wody, zdjęcie i demontaż sprzętu.
11. Omówienie nurkowania.

**P1P7 REALIZACJA PRAWIDŁOWEGO PROFILU
NURKOWANIA – GŁĘBOKOŚĆ 10 ÷ 15 M**

1. Przygotowanie i sprawdzenie sprzętu do nurkowania.
2. Realizacja profilu trapezowego.
3. Zanurzenie z zaakcentowaniem i odbyciem przystanku kontrolnego.
4. Asekuracja i komunikacja partnerska.
5. Kontrola pływalności podczas zanurzenia.
6. Pływalność zerowa podczas pobytu dennego.
7. Obserwacja otoczenia.
8. Reakcja na znak „Brak powietrza” – powtórzenie z P1P5.
9. Kontrola prędkości wynurzenia się.
10. Zaakcentowanie i odbycie przystanku bezpieczeństwa.
11. Wyjście z wody, zdjęcie i demontaż sprzętu.
12. Omówienie nurkowania.

**P1P8 AWARYJNE WYNURZANIE W SYTUACJI BRAKU
POWIETRZA – GŁĘBOKOŚĆ 10 ÷ 15 M**

1. Przygotowanie i sprawdzenie sprzętu do nurkowania.
2. Nadanie znaku „Brak powietrza”.

3. Reakcja na znak „Brak powietrza”
4. Wykorzystanie zapasowego źródła powietrza instruktora.
5. Wynurzenie do głębokości 5 m w roli „Biorcy”.
6. Prawidłowe zachowanie pozostałych członków zespołu.
7. Awaryjne odrzucenie balastu. 8. Wyjście z wody, zdjęcie i demontaż sprzętu.
9. Omówienie nurkowania

P1P9 NURKOWANIE GŁĘBOKIE – GŁĘBOKOŚĆ 20 M

1. Nurkowanie głębokie z wykorzystaniem wszystkich nabytych wcześniej umiejętności.
2. Omówienie nurkowania.

P1P10 PODWODNA WYCIECZKA – SAMODZIELNIE NURKOWANIE PARTNERSKIE Z BEZPOŚRENIĄ ASEKURACJĄ INSTRUKTORA – GŁĘBOKOŚĆ 5 ÷ 15 M

1. Przygotowanie i sprawdzenie sprzętu do nurkowania.
2. Realizacja profilu z przystankami (kontrolny, bezpieczeństwa).
3. Komunikacja, asekuracja, pływalność.
4. Obserwacja ciekawych obiektów pod wodą lub inne atrakcje.
5. Ewentualne nadrobienie zaległości z poprzednich nurkowań.
6. Wyjście z wody, zdjęcie i demontaż sprzętu do nurkowania.
7. Omówienie nurkowania.

Uwaga:

Ćwiczenia sprawdzające należy wykonywać w czasie trwania całego kursu bezpośrednio po osiągnięciu przez osoby szkolone określonych umiejętności praktycznych oraz powtarzać je w uzasadnionych sytuacjach.

Standardowo nie przeprowadza się sprawdzianu wszystkich umiejętności zdobytych w trakcie szkolenia, jednak sprawdzian taki można zorganizować, jeśli zajdzie potrzeba.

6. PŁETWONUREK KDP/CMAS★★ (P2)

Zakres szkolenia:

Uczestnik kursu zdobywa wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne umożliwiające bezpieczne nurkowanie na dużych głębokościach (40 m) w grupie z płetwonurkami o równorzędnych lub wyższych kwalifikacjach, udzielanie pomocy w wypadkach nurkowych oraz stosowanie technik autortowniczych.

Warunki uczestnictwa w kursie:

- ukończone 16 lat,
- posiadanie stopnia Płetwonurka KDP/CMAS*(P1), potwierdzonego certyfikatem KDP/CMAS lub równorzędnego stopnia innej organizacji,
- posiadanie stopni specjalistycznych, potwierdzonych certyfikatami KDP/CMAS z zakresu nurkowania nocnego (PNO), nurkowania nawigacyjnego (PNA) i nurkowania eksploracyjnego (PE) lub równorzędnych stopni innych organizacji,
- zalogowane 30 nurkowań (łącznie z nurkowaniami szkoleniowymi), w tym przynajmniej 10 na głębokość większą niż 15 m,
- zgoda rodziców lub opiekunów prawnych w przypadku osób niepełnoletnich,
- orzeczenie lekarza o zdolności do uprawiania płetwonurkowania.

Przebieg szkolenia

Wykłady (15 godz.) i zajęcia praktyczne (24 godz.) należy przeprowadzić w ciągu 6 dni szkoleniowych. Łączny czas pobytu pod wodą powinien wynosić łącznie minimum 300 min i obejmować 10 nurkowań w wodach otwartych, w tym 7 nurkowań na głębokość 20 m, 1 nurkowanie na głębokość 30 m i 2 nurkowania na głębokość 40 m.

Szkolenie musi być zrealizowane w ciągu 2 miesięcy.

Kadra kursu:

- Instruktor Płetwonurkowania KDP/CMAS** (M2).

- Stosunek instruktor / kursanci podczas zajęć pod wodą powinien wynosić 1 / 4.

Uprawnienia:

- nurkować do głębokości 40 m w grupie z płetwonurkami o równorzędnych lub wyższych kwalifikacjach (przynajmniej jedna osoba w grupie musi być pełnoletnia).

Po kursie uczestnik otrzymuje wpis do Książki Płetwonurka KDP/CMAS i międzynarodowy certyfikat KDP/CMAS** (P2).

5.1 RAMOWY PROGRAM SZKOLENIA

Symbol	ZAJĘCIA TEORETYCZNE	Liczba godz.
P2T1	Spotkanie organizacyjne	1
P2T2	Sprzęt nurkowy	2
P2T3	Ratownictwo nurkowe	2
P2T4	Technika i bezpieczeństwo nurkowania	2
P2T5	Choroby i urazy w nurkowaniu	2
P2T6	Fizyka nurkowania	2
P2T7	Hydrologia	2
P2T8	Historia nurkowania	1
P2TE	Sprawdzian wiedzy teoretycznej i praktycznej	max.1
Łącznie		15

Symbol	ZAJĘCIA PRAKTYCZNE	Liczba godz.
P2P1	Nurkowanie sprawdzające z wykorzystaniem latarki, kompasu i boi sygnalizacyjnej	2
P2P2	Sprawdzian przygotowania fizycznego	2
P2P3	Wynurzenie z partnerem oddychając z zapasowego źródła powietrza	2
P2P4	Wynurzenie z partnerem z oddychaniem z jednego automatu oddechowego	2
P2P5	Wynurzenie bez płetw	2
... ciąg dalszy na następnej stronie ⇨		

⇒... ciąg dalszy tabeli z poprzedniej strony

Symbol	ZAJĘCIA PRAKTYCZNE	Liczba godz.
P2P6	Wydobycie nieprzytomnego nurka	2
P2P7	Wydobycie nieprzytomnego nurka	2
P2P8	Ratownictwo powierzchniowe	2
P2P9	Autoratownictwo	2
P2P10	Nurkowanie adaptacyjne przed nurkowaniami głębokimi	2
P2P11	Nurkowanie głębokie	2
P2P12	Nurkowanie głębokie	2
łącznie		24

6.2 SZCZEGÓŁOWY PROGRAM SZKOLENIA ZAJĘCIA TEORETYCZNE

P2T1 SPOTKANIE ORGANIZACYJNE

1. Przedstawienie uczestników i kadry kursu.
2. Zapoznanie kursantów z infrastrukturą bazy/obozu.
3. Cel i wartość szkolenia KDP/CMAS**(P2).
4. Przebieg szkolenia KDP/CMAS**(P2).
5. Znaczenie szkolenia KDP/CMAS**(P2) w indywidualnym rozwoju nurka
9. Sprawy formalne (badania lekarskie, wymagane certyfikaty nurkowe, opłaty).

P2T2 SPRZĘT NURKOWY

1. Automaty oddechowe – przegląd rozwiązań konstrukcyjnych, analiza parametrów pracy.
2. Butle i zawory odcinające.
3. Alternatywne źródła powietrza.
4. Kamizelki ratowniczo-wypornościowe, przegląd rozwiązań konstrukcyjnych, przeznaczenie.
5. Balast i jego rozmieszczenie – przegląd różnych rozwiązań.

P2T3 RATOWNICTWO NURKOWE

1. Stres w nurkowaniu – przyczyny powstawania, eliminacja skutków, zapobieganie.
2. Wczesne rozpoznawanie zagrożeń i zapobieganie sytuacjom awaryjnym.
3. Omówienie roli partnera w typowych sytuacjach awaryjnych pod wodą:
  - a. brak czynnika oddechowego,
  - b. utrata przytomności lub świadomości,
  - c. utrata kontroli pływalności,
  - d. zaplątanie się w sieci.
5. Czynności ratownicze pod wodą:
  - a. wynurzenie się z oddychaniem z zapasowego źródła powietrza (kursant w roli ratownika),
  - b. wynurzenie się z oddychaniem razem z partnerem z jednego automatu oddechowego (kursant w roli ratownika),
  - c. wydobywanie uszkodzonego płetwonurka (przytomnego i nieprzytomnego) na powierzchnię.
4. Techniki autoratownicze w sytuacjach:
  - a. brak czynnika oddechowego,
  - b. utrata kontroli pływalności,
  - c. zaplątanie się w sieci.
4. Czynności ratownicze na brzegu:
  - a. dopłynięcie do uszkodzonego i uchwycenie go,
  - b. metody holowania,
  - c. wydobywanie uszkodzonego na brzeg,
  - d. wydobywanie na jednostkę pływającą.
5. Zarządzanie akcją ratunkową.
6. Zabiegi resuscytacyjne i zasady podawania tlenu.
7. Transport do szpitala i komory dekompresyjnej.

P2T4 TECHNIKA I BEZPIECZEŃSTWO NURKOWANIA

1. Przygotowanie planu nurkowania (miejsce wejścia, głębokość, czas, asekuracja, procedury awaryjne, droga ewakuacyjna).
2. System partnerski.
3. Zapas i zużycie powietrza – przykłady i obliczenia.
4. Teoria dekompresji - planowanie nurkowań powtarzalnych

5. Profilaktyka choroby dekompresyjnej, czynniki zwiększające ryzyko.
6. Zasady korzystania z komputerów nurkowych.
7. Podróż samolotem po nurkowaniu.
8. Nurkowania górskie – dekompresja.
9. Nurkowanie głębokie – dobór i konfiguracja sprzętu, trening i adaptacja, dobór grupy nurkowej.

P2T5 CHOROBY I URAZY W NURKOWANIU

1. Urazy ciśnieniowe: płuc, uszu, zatok, twarzy – przyczyny, objawy, zapobieganie, pierwsza pomoc.
2. Choroba dekompresyjna – przyczyny, objawy, zapobieganie, pierwsza pomoc.
3. Hipoksja – przyczyny, objawy, zapobieganie, pierwsza pomoc.
4. Zatrucie tlenem – przyczyny, objawy, zapobieganie, pierwsza pomoc.
5. Toksyczne działanie azotu – przyczyny, objawy, zapobieganie, pierwsza pomoc.
6. Zatrucie spalinami, oparami oleju – przyczyny, objawy, zapobieganie, pierwsza pomoc.
7. Zatrucie dwutlenkiem węgla.
8. Pogryzienia, ukłucia, użądlenia i ukąszenia przez niebezpieczne zwierzęta morskie – objawy, zapobieganie, pierwsza pomoc.

P2T6 FIZYKA NURKOWANIA

1. Skład powietrza – prawo Daltona.
2. Rozpuszczalność gazów w cieczach – prawo Henry’ego.
3. Zależność pomiędzy ciśnieniem a temperaturą – prawo Charlesa.
4. Fizyczne podstawy działania automatu oddechowego – prawo Bernoulliego, efekt Venturiego, efekt Joule’a – Thomsona.
5. Podstawy hydrodynamiki – siła oporu w wodzie.

P2T7 HYDROLOGIA

1. Zjawiska termiczne, dynamiczne (prądy, pływy, falowanie), optyczne i akustyczne w wodach morskich i śródlądowych.

2. Charakterystyka zbiorników i cieków śródlądowych oraz strefy brzegowej mórz i oceanów.
3. Fauna i flora polskich wód.
4. Fauna i flora oceanów.
5. Ekologia wód.

P2T8 HISTORIA NURKOWANIA

1. Geneza i rozwój nurkowania na świecie.
2. Historia nurkowania w Polsce.

P2TE SPRAWDZIAN WIEDZY TEORETYCZNEJ I PRAKTYCZNEJ

Przed zaliczeniem przez kursanta części teoretycznej instruktor sprawdza, czy zrozumiał on i przyswoił wiedzę zapewniającą bezpieczne nurkowanie w ramach kwalifikacji Płetwonurka KDP/CMAS**(P2). Sprawdzenie wiedzy ma formę testu wielokrotnego wyboru, który umożliwia sprawdzenie szerokiego zakresu materiału w krótkim czasie. Wykazane w teście braki w wiedzy kursanta należy zweryfikować w trakcie rozmowy.

Powinnością instruktora jest podpowiedzenie indywidualnego kierunku i tempa rozwoju absolwentowi kursu, wykazanie zasadności udziału w szkoleniach specjalistycznych, a także zaproszenie do wspólnego doskonalenia opanowanych umiejętności w trakcie nurkowań turystycznych.

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE

P2P1 NURKOWANIE ZAPOZNAWCZE Z WYKORZYSTANIEM LATARKI KOMPASU I BOI SYGNALIZACYJNEJ – 15 M ÷ 20 M

1. Omówienie planu nurkowania.
2. Przygotowanie i sprawdzenie sprzętu przed nurkowaniem.
3. Zanurzenie po stoku do zaplanowanej głębokości – utrzymywanie kontaktu z dnem.
4. Kontrola pływalności zerowej w toni (pływalność dynamiczna, pływalność statyczna – zawiśnięcie w toni).
5. Wynurzenie z wykorzystaniem kompasu – utrzymywanie

kontakty z dnem.

6. Wypuszczenie boi na przystanku bezpieczeństwa.
7. Omówienie nurkowania.

P2P2 SPRAWDZIAN PRZYGOTOWANIA FIZYCZNEGO

1. Przepłynięcie w pełnym sprzęcie nurkowym dystansu 1000 m po powierzchni w czasie poniżej 45 min.
2. Zanurzenie się z zatrzymanym oddechem w sprzęcie podstawowym na głębokość 7 m.

P2P3 WYNURZENIE SIĘ Z GŁĘBOKOŚCI 20 M DO POWIERZCHNI Z ODDYCHANIEM Z ZAPASOWEGO ŹRÓDŁA POWIETRZA – KURSANT W ROLI RATOWNIKA

1. Omówienie planu nurkowania.
2. Przygotowanie i sprawdzenie sprzętu przed nurkowaniem.
3. Po osiągnięciu planowanej głębokości i otrzymaniu znaku „brak powietrza” oddanie partnerowi zapasowego automatu oddechowego – prawidłowa pozycja i chwyt.
4. Rozpoczęcie wynurzania – kontrola jego prędkości.
5. Wykonanie przystanku bezpieczeństwa i wynurzenie się.
6. Omówienie nurkowania.

P2P4 WYNURZENIE SIĘ Z GŁĘBOKOŚCI 20 M DO GŁĘBOKOŚCI 5 M ODDYCHAJĄC Z PARTNEREM Z JEDNEGO AUTOMATU ODDECHOWEGO – KURSANT W ROLI RATOWNIKA

1. Omówienie planu nurkowania.
2. Przygotowanie i sprawdzenie sprzętu przed nurkowaniem.
3. Po osiągnięciu planowanej głębokości i otrzymaniu znaku „brak powietrza” podzielenie się powietrzem ze swojego głównego automatu oddechowego – prawidłowy rytm oddychania, pozycja i chwyt.
4. Rozpoczęcie wynurzania – kontrola prędkości.
5. Wykonanie przystanku bezpieczeństwa i wynurzenie się.
6. Omówienie nurkowania.

P2P5 WYNURZENIE BEZ PŁETW Z GŁĘBOKOŚCI 20 M DO GŁĘBOKOŚCI 5 M

1. Omówienie planu nurkowania.
2. Przygotowanie i sprawdzenie sprzętu przed nurkowaniem.
3. Po osiągnięciu planowanej głębokości zdjęcie płetw i rozpoczęcie wynurzania wraz z kontrolą jego prędkości.
4. Zatrzymanie się na głębokości 5 m, założenie płetw i wykonanie przystanku bezpieczeństwa.
5. Omówienie nurkowania.

P2P6 WYDOBYCIE NIEPRZYTOMNEGO PŁETWONURKA Z 20 M DO GŁĘBOKOŚCI 5 M NA KAMIZELCE RATOWNICZO-WYPORNOŚCIOWEJ RATOWANEGO

1. Omówienie planu nurkowania.
2. Przygotowanie i sprawdzenie sprzętu przed nurkowaniem.
3. Po osiągnięciu planowanej głębokości i otrzymaniu znaku oznaczającego rozpoczęcie ćwiczenia podpłynięcie do ratowanego, zastosowanie prawidłowego chwytu i napełnienie kamizelki ratowniczo-wypornościowej ratowanego.
4. Rozpoczęcie wynurzania się – kontrola jego tempa – obsługa obydwu kamizelek ratowniczo-wypornościowych oraz innych kompensatorów pływalności. Kontrola powietrza wydychanego przez ratowanego.
5. Zatrzymanie się na głębokości 5 m, ustalenie pływalności zerowej w obydwu kamizelkach i wykonanie przystanku bezpieczeństwa.
6. Omówienie nurkowania.

P2P7 WYDOBYCIE NIEPRZYTOMNEGO PŁETWONURKA Z 20 M DO GŁĘBOKOŚCI 5 M NA KAMIZELCE RATOWNICZO- WYPORNOŚCIOWEJ RATOWNIKA

1. Omówienie planu nurkowania.
2. Przygotowanie i sprawdzenie sprzętu przed nurkowaniem.

3. Po osiągnięciu planowanej głębokości i otrzymaniu znaku rozpoczęcia ćwiczenia podpłynięcie do ratowanego, zastosowanie prawidłowego chwytu i napełnienie swojej kamizelki ratowniczo-wypornościowej.
4. Rozpoczęcie wynurzania się – kontrola jego tempa – obsługa obydwu kamizelek ratowniczo-wypornościowych i innych kompensatorów pływalności. Kontrola powietrza wydychanego przez ratowanego.
5. Zatrzymanie się na głębokości 5 m, ustalenie pływalności zerowej w obydwu kamizelkach i wykonanie przystanku bezpieczeństwa.
6. Omówienie nurkowania.

P2P8 RATOWNICTWO POWIERZCHNIOWE

1. Omówienia planu nurkowania.
2. Przygotowanie i sprawdzenie sprzętu przed nurkowaniem.
3. Odpłynięcie z partnerem na odległość 200 m.
4. Symulacja wynurzenia i nadanie znaku „Wypadek” (dodatkowo głośne wzywanie pomocy), symulacja zrzućenia ratowanemu obciążenia, napełnienie jego kamizelki, zdjęcie maski i podanie pierwszych dwóch wdechów w wodzie.
5. Rozpoczęcie holowania jedną z zalecanych technik – prowadzenie sztucznego oddychania.
6. Wydobycie poszkodowanego na brzeg i pomost lub jednostkę pływającą – zachowanie prawidłowej kolejności zdejmowania sprzętu.
7. Rozpoczęcie resuscytacji z wykorzystaniem tlenu.

P2P9 WYNURZENIE Z WYJĘTYM USTNIKIEM Z GŁĘBOKOŚCI 20 M DO GŁĘBOKOŚCI 5 M

1. Omówienie planu nurkowania.
2. Przygotowanie i sprawdzenie sprzętu przed nurkowaniem.
3. Po osiągnięciu planowanej głębokości wyjęcie automatu z ust i rozpoczęcie wynurzania, kontrola wydychanego powietrza oraz prędkości wynurzania.
4. Zatrzymanie się na głębokości 5 m, włożenie automatu do ust i wykonanie przystanku bezpieczeństwa.

5. Omówienie nurkowania.

P2P10 NURKOWANIE NA GŁĘBOKOŚĆ 30 M

1. Omówienia planu nurkowania – wykorzystanie opcji „plan” komputera nurkowego, obliczenie zużycia powietrza.
2. Przygotowanie i sprawdzenie sprzętu przed nurkowaniem.
3. Zanurzenie po stoku z zachowaniem kontaktu wzrokowego z dnem.
4. Po osiągnięciu planowanej głębokości rozpoczęcie wynurzania w toni.
5. Wypuszczenie boi z głębokości przystanku bezpieczeństwa.
6. Powrót do brzegu z wykorzystaniem kompasu przy utrzymaniu głębokości, z której została wypuszczona boja.
7. Omówienie nurkowania.

**P2P11 NURKOWANIE NA GŁĘBOKOŚĆ 40 M
– DEKOMPRESYJNE**

1. Omówienie planu nurkowania – wykorzystanie opcji „plan” komputera nurkowego, obliczenie zużycia powietrza. Zaplanowanie przekroczenia czasu dekompresji zerowej (o wartość nie większą niż 10 min).
2. Przygotowanie i sprawdzenie sprzętu przed nurkowaniem głębokim.
3. Realizacja profilu trapezowego.
4. Zanurzanie przy linii opustowej lub innym punkcie odniesienia (kontakt z liną tylko wzrokowy).
5. Rozwiązanie na dnie prostego równania matematycznego – wykorzystanie tabliczki do pisania.
6. Wynurzanie w toni – kontrola prędkości wynurzania, zachowanie kontaktu wzrokowego z liną lub innym punktem odniesienia.
7. Odbycie zalecanych przystanków dekompresyjnych w toni.
8. Omówienie i analiza nurkowania.

P2P12 NURKOWANIE NA GŁĘBOKOŚĆ 40 M
– DEKOMPRESYJNE

1. Omówienie planu nurkowania – wykorzystanie opcji „plan” komputera nurkowego, obliczenie zużycia powietrza. Zaplanowanie przekroczenia czasu dekompresji zerowej.
2. Przygotowanie i sprawdzenie sprzętu nurkowego przed nurkowaniem głębokim.
3. Realizacja profilu trapezowego.
4. Zanurzanie po stoku – zachowanie kontaktu wzrokowego z dnem.
5. Wynurzenie po stoku – kontrola prędkości wynurzania, zachowanie kontaktu wzrokowego z dnem.
6. Wypuszczenie boi z głębokości pierwszego przystanku dekompresyjnego wskazanego przez komputer (uwzględnienie przystanków głębokich).
7. Odbycie zalecanych przystanków dekompresyjnych w toni (wykorzystanie boi i szpulki).
8. Omówienie i analiza nurkowania.

Uwaga:

Ćwiczenia sprawdzające należy wykonywać w czasie trwania całego kursu bezpośrednio po osiągnięciu przez osoby szkolone określonych umiejętności praktycznych i powtarzać je w uzasadnionych sytuacjach.

Standardowo nie przeprowadza się sprawdzianu wszystkich umiejętności zdobytych w trakcie szkolenia, jednak sprawdzian taki można zorganizować, jeśli zajdzie potrzeba.

7. PŁETWONUREK KDP/CMAS ★★★ (P3)

Zakres szkolenia:

Uczestnik kursu zdobywa wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne umożliwiające nurkowanie do głębokości 50 m i prowadzenie grupy nurków do głębokości wynikającej z ich uprawnień.

Warunki uczestnictwa w kursie:

- ukończone 18 lat,
- posiadanie stopnia Płetwonurka KDP/CMAS**(P2) (potwierdzonego certyfikatem KDP/CMAS) lub równorzędne-go stopnia innej organizacji,
- posiadanie stopni specjalistycznych, (potwierdzonych certyfikatami KDP/CMAS lub równorzędnych stopni in-nych organizacji) z zakresu nurkowania z użyciem nitrok-su (PN1), nurkowania w skafandrze suchym (PSS),
- ukończenie części medycznej kursu w jednym z poniż-szych wariantów:
  - a. patofizjologia i pierwsza pomoc – KOMH,
  - b. BLS, OFA – DAN,
  - c. patofizjologia i pierwsza pomoc – SL KDP,
- zalogowane 80 nurkowań, w tym przynajmniej 20 w prze-dziale głębokości 30–40 m.
- orzeczenie lekarza o zdolności do uprawiania płetwonur-kowania,

Przebieg szkolenia:

Seminaria i wykłady (18 godz.) oraz zajęcia praktyczne (33 godz.) należy przeprowadzić w ciągu 7 dni szkoleniowych. Łączny czas pobytu pod wodą powinien wynosić łącznie mi-nimum 360 min pod wodą i obejmować minimum 12 nurko-wań na wodach otwartych, w tym 6 nurkowań do głęboko-ści 30 m, 2 nurkowania na głębokość 40 m i 2 nurkowania na 50 m.

Szkolenie musi być zrealizowane w ciągu 2 miesięcy.

Kadra kursu:

- Instruktor Płetwonurkowania KDP/CMAS** (M2).
- Instruktorzy KDP/CMAS.
- Stosunek instruktor/kursanci w trakcie zajęć pod wodą powinien wynosić 1/4.

Uprawnienia:

- organizować i prowadzić wyjazdy nurkowe w kraju i za granicą,
- demonstrować techniki nurkowe w procesie szkoleniowym pod bezpośrednim nadzorem instruktora,
- nurkować z wykorzystaniem powietrza z partnerem (P3) do głębokości 50 m,
- kierować pod wodą zespołem płetwonurków mających stopnie KDP/CMAS*(P1), KDP/CMAS** (P2), KDP/CMAS*** (P3) (lub równoważne kwalifikacje innych organizacji) w zakresie właściwych dla tych stopni głębokości.

Po kursie uczestnik otrzymuje wpis do Książki Płetwonurka KDP/CMAS i międzynarodowy certyfikat KDP/CMAS*** (P3).

7.1 RAMOWY PROGRAM SZKOLENIA

Symbol	ZAJĘCIA TEORETYCZNE	Liczba godz.
P3T1	Spotkanie organizacyjne	2
P3T2	Prawne aspekty nurkowania	2
P3T3	Kierowanie zespołem płetwonurków	2
P3T4	Wyposażenie płetwonurka P3 i bieżące naprawy sprzętu	2
P3T5	Ratownictwo nurkowe	2
P3T6	Fizyka nurkowa – seminarium	1
P3T7	Fizjopatologia nurkowania – seminarium	1
P3T8	Nurkowania nietypowe	2
P3T9	Obsługa małej łodzi	2
P3TE	Sprawdzian wiedzy teoretycznej i praktycznej	max2
Łącznie		18

Symbol	ZAJĘCIA PRAKTYCZNE	Liczba godz.
P3P1	Nurkowanie sprawdzające	2
P3P2	Sprawdzian przygotowania fizycznego	3
P3P3	Bieżące naprawy i konserwacja sprzętu nurkowego	2
P3P4	Obsługa małej łodzi	3
P3P5	Kierowanie zespołem płetwonurków z realizacją zadanych scenariuszy.	3
P3P6	Kierowanie zespołem płetwonurków z realizacją zadanych scenariuszy	3
P3P7	Kierowanie zespołem płetwonurków z realizacją zadanych scenariuszy	3
P3P8	Kierowanie zespołem płetwonurków z realizacją zadanych scenariuszy	3
P3P9	Ratownictwo podwodne	2
P3P10	Ratownictwo podwodne	2
P3P11	Nurkowanie głębokie (50 m) z instruktorem	2
P3P12	Nurkowanie głębokie (50 m) z płetwonurkiem P3	2
P3P13	Zorganizowanie i przeprowadzenie nurkowania nocnego	3
łącznie		33

7.2 SZCZEGÓŁOWY PROGRAM SZKOLENIA

ZAJĘCIA TEORETYCZNE

P3T1 SPOTKANIE ORGANIZACYJNE

1. Przedstawienie uczestników i kadry kursu.
2. Zapoznanie kursantów z infrastrukturą bazy/obozu.
3. Cel i wartość szkolenia KDP/CMAS***(P3).
4. Przebieg szkolenia KDP/CMAS***(P3).
5. Znaczenie szkolenia KDP/CMAS***(P3) w indywidualnym rozwoju nurka.
6. Sprawy formalne (badania lekarskie, wymagane certyfikaty nurkowe, opłaty).

P3T2 PRAWNE ASPEKTY NURKOWANIA

1. Prawne aspekty uprawiania nurkowania.
2. Odpowiedzialność prawna kierownika nurkowania.
3. Dokumentacja nurkowań.
4. Ubezpieczenia w nurkowaniu.

P3T3 KIEROWANIE ZESPOŁEM PŁETWONURKÓW

5. Psychologiczne aspekty nurkowania – stres, kontrola emocji, kierowanie grupą.
6. Planowanie nurkowań.
7. Kierowanie zespołem płetwonurków.
8. Odprawa przed nurkowaniem i po nurkowaniu.

P3T4 WYPOSAŻENIE PŁETWONURKA P3 I BIEŻĄCE NAPRAWY SPRZĘTU

1. Zestaw narzędziowy.
2. Części zapasowe (o-ringi, ustnik, pasek do płetw itp.).
3. Zestaw ratunkowy.
4. Sprzęt zapasowy (maska, latarka itp.).

P3T5 RATOWNICTWO NURKOWE – SEMINARIUM

– grupowa analiza wybranego zagadnienia prowadzona pod nadzorem instruktora

1. Stres w nurkowaniu.
2. Wczesne rozpoznanie zagrożenia.
3. Omówienie roli prowadzącego nurkowania w sytuacjach awaryjnych:
  - brak powietrza,
  - utrata przytomności/świadomości,
  - utrata kontroli pływalności,
  - zaplątanie się w sieci, liny.
4. Wynurzenie się z oddychaniem z zapasowego źródła powietrza (kursant P3 w roli ratownika).
5. Wydobycie uszkodzonego płetwonurka z głębokości do powierzchni, a następnie na brzeg ponton/tódź.
6. Zabiegi resuscytacyjne i zasady podawania tlenu.
7. Droga ewakuacyjna.

P3T6 FIZYKA NURKOWANIA – SEMINARIUM

– grupowa analiza wybranego zagadnienia prowadzona pod nadzorem instruktora

1. Fizyczne podstawy działania automatu oddechowego (prawo Bernoulliego, efekt Venturiego, efekt Joule’a – Thomsona) – omówienie i analiza wybranego zagadnienia.

P3T7 FIZJOPATOLOGIA NURKOWANIA – SEMINARIUM

– grupowa analiza wybranego zagadnienia prowadzona pod nadzorem instruktora

1. Choroba dekompresyjna.
2. Wybrane zagadnienia.

P3T8 NURKOWANIA NIETYPOWE – SEMINARIUM

– grupowa analiza wybranego zagadnienia prowadzona pod nadzorem instruktora

1. Nurkowanie na wysokości.
2. Nurkowanie głębokie.
3. Nurkowanie w przestrzeniach zamkniętych.
4. Nurkowanie w prądzie wodnym i wodach pływowych.
5. Nurkowanie z wykorzystaniem sztucznych mieszanin oddechowych.
6. Wybrane zagadnienia.

P3T9 OBSŁUGA MAŁEJ ŁODZI

1. Nazewnictwo skutnicze.
2. Zasady ruchu na wodzie.
3. Liny i ich zastosowanie, węzły.
4. Użycie łodzi w nurkowaniu – typy i ich przydatność.
5. Silniki przyczepne – zasady stosowania.
6. Techniki obsługi łodzi: kotwiczenie, załadunek, postępowanie w sytuacjach awaryjnych.

P3TE SPRAWDZIAN WIEDZY TEORETYCZNEJ I PRAKTYCZNEJ

Przed zaliczeniem przez kursanta części teoretycznej instruktor sprawdza, czy zrozumiał on i przyswoił wiedzę zapewniającą bezpieczne nurkowanie w ramach kwalifikacji Płetwonurka KDP/CMAS*** (P3). Sprawdzenie wiedzy ma formę, który umożliwia sprawdzenie szerokiego zakresu materiału w krótkim czasie. Wykazane w teście braki w wiedzy kursanta należy zweryfikować w trakcie rozmowy z instruktorem. Powinnością instruktora jest podpowiedzenie indywidualnego kierunku i tempa rozwoju absolwentowi kursu, wykazanie zasadności udziału w szkoleniach specjalistycznych, a także zaproszenie do wspólnego doskonalenia opanowanych umiejętności w trakcie nurkowań turystycznych.

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE

P3P1 NURKOWANIE SPRAWDZAJĄCE DO GŁĘBOKOŚCI 20 M

1. Omówienie planu nurkowania.
2. Przygotowanie i sprawdzenie sprzętu przed nurkowaniem.
3. Zanurzenie po stoku do zaplanowanej głębokości.
4. Kontrola pływalności zerowej w toni.
5. Wynurzenie w toni do głębokości 5 m, wypuszczenie boi i powrót z wykorzystaniem kompasu,
6. Omówienie nurkowania,

P3P2 SPRAWDZIAN PRZYGOTOWANIA FIZYCZNEGO

1. Przepłynięcie w pełnym sprzęcie nurkowym dystansu 1500 m po powierzchni w czasie 60 min.
2. Zanurzenie się z zatrzymanym oddechem w sprzęcie podstawowym na głębokość 10 m.

P3P3 BIEŻĄCE NAPRAWY I KONSERWACJA SPRZĘTU NURKOWEGO

1. Wymiana uszkodzonych o-ringów w automacie na I i II stopniu.

2. Wymiana o-ringów w węży LP i węży HP (do manometru).
3. Wymiana ustnika.
4. Kamizelka ratowniczo-wypornościowa – konserwacja i drobne naprawy.

P3P4 OBSŁUGA MAŁEJ ŁODZI

1. Sprawdzenie i przygotowanie łodzi przed wypłynięciem na nurkowanie.
2. Wodowanie, załadunek, uruchomienie, cumowanie.
3. Użytkowanie.
4. Techniki postępowania z nurkami (podążanie za nurkiem, podejmowanie nurków na pokład).
5. Sytuacje awaryjne.

P3P5 KIEROWANIE ZESPOŁEM PŁETWONURKÓW Z REALIZACJĄ ZADANYCH SCENARIUSZY – 15 M ÷ 20 M

1. Kierowanie nurkowaniem z udziałem płetwonurka KDP/CMAS*(P1) (dopuszcza się udział pozoranta o kwalifikacjach wyższych niż P1).

P3P6 KIEROWANIE ZESPOŁEM PŁETWONURKÓW Z REALIZACJĄ ZADANYCH SCENARIUSZY – 20 M

1. Kierowanie nurkowaniem na głębokość 20 m z udziałem płetwonurka P1 (dopuszcza się udział pozoranta o kwalifikacjach wyższych niż P1) z wystąpieniem sytuacji awaryjnej określonej przez instruktora.

P3P7 KIEROWANIE ZESPOŁEM PŁETWONURKÓW Z REALIZACJĄ ZADANYCH SCENARIUSZY – 30 M ÷ 40 M

1. Kierowanie nurkowaniem z udziałem płetwonurka KDP/CMAS**(P2) (dopuszcza się udział pozoranta o kwalifikacjach wyższych niż P2).

**P3P8 KIEROWANIE ZESPOŁEM PŁETWONURKÓW
Z REALIZACJĄ ZADANYCH SCENARIUSZY – 20 M**

1. Kierowanie nurkowaniem na głębokość 20 m z udziałem płetwonurka KDP/CMAS**(P2) (dopuszcza się udział pozoranta o kwalifikacjach wyższych niż P2) z koniecznością podjęcia akcji ratowniczej określonej przez instruktora.

P3P9 RATOWNICTWO PODWODNE – 40 M

1. Wypłynięcie z partnerem z głębokości 40 m do 5 m przy wykorzystaniu zapasowego źródła powietrza (kursant P3 – ratownik).

P3P10 RATOWNICTWO PODWODNE – 40 M

1. Wydobicie nieprzytomnego płetwonurka z 40 m do 5 m.
2. Wyciągnięcie nieprzytomnego płetwonurka na brzeg/ponton/łódź.

P3P11 NURKOWANIE GŁĘBOKIE - GŁĘBOKOŚĆ 50 M

1. Omówienie planu nurkowania.
2. Przygotowanie i sprawdzenie sprzętu nurkowego.
3. Zanurzenie po stoku/lina.
4. Wynurzenie po stoku/lina.
5. Wypuszczenie boi z głębokości pierwszego przystanku dekompresyjnego.
6. Omówienie nurkowania.

**P3P11 NURKOWANIE GŁĘBOKIE - GŁĘBOKOŚĆ 50 M
Z PŁETWONURKIEM P3**

1. Kierowanie nurkowaniem z udziałem płetwonurka P3 na głębokość 50 m (dopuszcza się udział pozoranta o uprawnieniach wyższych niż P3).

**P3P12 ZORGANIZOWANIE I PRZEPROWADZENIE
NURKOWANIA NOCNEGO – 30 M ÷ 40 M**

1. Zaplanowanie, przygotowanie i przeprowadzenie nurkowania nocnego z uwzględnieniem uprawnień uczestników, ich formy nurkowej, a także atrakcyjności samego nurkowania.

Uwaga:

Ćwiczenia sprawdzające należy wykonywać w czasie trwania całego kursu bezpośrednio po osiągnięciu przez osoby szkolone określonych umiejętności praktycznych oraz powtarzać je w uzasadnionych sytuacjach.

Standardowo nie przeprowadza się sprawdzianu wszystkich umiejętności zdobytych w trakcie szkolenia, jednak sprawdzian taki można zorganizować, jeśli zajdzie potrzeba.

8. PŁETWONUREK KDP/CMAS★★★★ (P4)

Warunki dopuszczające do kwalifikacji:

- posiadanie stopnia Płetwonurka KDP/CMAS***(P3),
- od chwili uzyskania stopnia Płetwonurka KDP/CMAS*** (P3) wykonanie przynajmniej 100 nurkowań w różnych warunkach klimatycznych i hydrologicznych.
- Posiadanie minimum ośmiu stopni specjalistycznych

Zasady kwalifikacji:

Kwalifikacje Płetwonurka KDP/CMAS****(P4) są nadawane na podstawie wniosku Komisji Kwalifikacyjnej KDP analizującej rejestr nurkowań i inne informacje zawarte w Książce Płetwonurka kandydata.

Uprawnienia:

- organizowanie i nadzorowanie nieszkoleniowych imprez płetwonurkowych o dużym zasięgu lub wysokim stopniu trudności (duże obozy i wyprawy turystyczne, ekspedycje nurkowe realizujące programy poznawcze),
- kierowanie zespołem płetwonurków KDP/CMAS*** (P3) zatrudnionych w centrum nurkowym lub turystycznej bazie nurkowej.

Po nadaniu stopnia kandydat otrzymuje wpis do Książki Płetwonurka KDP/CMAS i międzynarodowy certyfikat Płetwonurka KDP/CMAS****(P4).

